

Tridentu in Inomostu ima voda, katero uporabljajo kot gonilno silo zelo velik padec, 50 do 70 metrov, njena množina se ves čas le malo preminja. Pri taci razmerah delujejo turbine jako ugodno. Drugače je pa stvar pri Jami. Sava ondu nima velicega padca, moral bi se jej umetno narediti s tem, da bi zgradili kaci 8 do 9 metrov visok jez, kateri bi zeló težko delali pri deroči vodi, kakor je Sava. Množina vode je v Savi zelo spremenljiva, včasih ima Sava tako malo vode, da bi jedva zadoščala, včasih pa tako množino, da bi turbine delovale z jako neugodnim uspehom. Pri vodopravnih obravnavah bi imeli opraviti v jako mnogimi ljudmi, ki iz dobičkarije ali pa iz nagajivosti te obravnave utegnili toliko zavleči, da ne bi bilo mogoče zgradbe izvršiti do bodočega leta. Velika nevarnost za to centralo se nahaja v daljnovodu, katerega potrebujemo za prevajanje električnih tokov v Ljubljano.

Ta daljnovod sestoji, kakor sem že poprej omenil, iz bakrenih žic, ki so razpete po lesenih drogih, kakor to vidimo pri brzovjavu. Vsaka poškodba tega daljnovoda, recimo da se pretrga kaka žica ali podere kak drog, spravila bi Ljubljano ob vso električno luč. Daljnovod bi potreboval zelo strogega nadzostva. Najmanj dva človeka bi morali imeti, ki bi prehodila dan za dnevom vso progo, pa tudi tako bi se ne preprečilo, da bi kak zlobnež ali pa kak hud vihar ne podrl kakega droga. Ko bi Ljubljana hotela biti zavarovana za vsak slučaj, morala bi imeti rezervo. Ta rezerva bi mogla biti mala parna postaja za kaci 200 konjskih sil ali pa velika baterija z akumulatorji, katero bi v Ljubljani polnili. V zadnjem slučaju bi morali v Ljubljano prihajajoče menjavne meri s posebnimi dinamoelektrični stroji pretvarjati v istomerno tekoče, kajti le take moremo rabiti, kadar se poslužujemo akumulatorjev. Gradba še posebne majhne parne centrale ali baterija za akumulatorje bi povzročila še novih stroškov, tako da bi vsa električna naprava preveč stala za sedanje razmere. Res je sicer, da so navedene tvrdke zagotavljajo, da se ni treba bati kake poškodbe daljnovoda in da bi bila zgradba kakšne rezerve nepotrebna; a odsek se njegovemu mnenju ni mogel povsem pridružiti in si nikakor upal nasvetovati centrale za vodno silo brez vsake rezerve v Ljubljani.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Dunajski čevljarji pri županu. Rzsodba upravnega sodišča, da smejo tudi prodajalci obleke jemati naročila po meri, ima zlasti na Dunaji slabe nasledke. Zadnji čas je na Dunaji neka velika italijanska tovarniška zaloga za čevlje se odprla, ki jemlje naročila po meri in tudi poprave, ter vsled svojih nizkih cen preti uničiti vse samostojne mojstre na Dunaji. Te dni je bila zaradi tega deputacija pri mestnem županu in ga je prosila, da naj bi odpravil to inozemsko zalogo z Dunaja. Župan je obetal, da bode storil, kar mu bode mogoče.

Graška zadruga trgovcev in pa odbor trgovskih pomočnikov sta se obrnila do zbornice poslancev, da se vpelje dokaz zmožnosti za obrtnike.

Dobrota zrcala. Če je zrcalo dobro, se prepričaš, ako pred njim držiš bel robec. Pri dobrem zrcalu je robec v zrcalu ravno tako bel videti, kakor je v resnici. Če so šipe v oknih čiste se prepričaš, ako skoz nje bel robec opazuješ. Ako je videti tako bel, kakor je v resnici, so popolnoma čiste in brezbarvene.

Kmetijstvo.

Lizol.

Vrtnarjem delajo veliko nadlogo in škodo razni mrčesi. Proti njim priporočajo se najrazličnejša sredstva. Po današnjih skušnjah pa mnoga ta sredstva ne pomagajo, druga pa zopet škodujejo rastlinam samim. Najboljše se je še obnesel lizol (Lysol), kateri ima poleg drugih dobrih sredstev tudi to prednost, da ni predrag.

Raztopi se hitro v vsaki vodi in se raztoplina ne spridi, kakor mnoga druga sredstva, katera moramo vselej posebej raztapljati, ker sicer zgube vso svojo moč. Na štiri sto delov vode zadošča jeden del lizola. Če s s to tekočino poškopimo rastline, navadno že poginejo vsi mrčesi. Močnejša raztoplina utegnla bi škodovati nežnejšim listom in poganjekom.

Pri starih rastlinah, katere imajo trdo listje se pa lahko rabi močnejša raztoplina, 1 del lizola na 300 ali 200 delov vode. Tako se zlasti ni bati, da bi močna raztoplina škodovala palmam, oleandru. Pri rastlinah z nežnimi listi je pa bolje škropiti večkrat s slabejšo raztoplino nego jedenkrat z močnejšo. Rastline pa niso povsod jednako občutljive. Zaradi tega naj se pa poskuša rajši na jednom listu različno močna raztoplina, predno se občno rabi. Posebno občutni so pa cvetlični popki, posebno pri vrtnicah.

S to raztoplino se rastline škrope z navadno cvetlično brizgalnico. Kjer je pa mogoče se pa celo veje ali pa tudi celo cvetlice potopi vanjo. Cvetlice kažejo potem posebno svežost in zaradi tega se posebno priporoča sobne rastline večkrat izpirati z nemočno lizolovo raztoplino. Z lizolom se pa ne odpravijo le mrčesi, temveč tudi škodljive glivice.

Če se škropi drevje na vrtu, je dobro s trtno brizgalnico, kakeršno rabijo za škropljenje trt proti strupeni rosi. Grme pa tudi lahko škropimo pač z navadno škropilnico.

Škropiti se pa ne sme ob vročem solnci, temveč ob hladnih večerih, ali pa oblačnih vedrih dnevih. Z vodo naj se potem ne škrope take rastline. Mrtvi mrčesi včasih precej ne odpadejo, temveč čez nekaj časa kar sami po sebi.

Z lizolom tudi odpravimo listne uši z jablan. V to je potreba že močnejše raztoplina, 1 del lizola v 100 delih vode. Poprej očiščena drevesa s čopičem namažejo z lizolovo raztoplino. Za preganjanje listnih ušij je najugodnejša pomlad, za druge mrčese pa pozna jesen. Največji uspeh so pa vsekako dosegli z lizolom vrtnarji pri cvetlicah, kjer je delo lažje, nego pri drevesih. To sred-